

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. Розпорядження КМУ від 15 травня 2013 р. № 386-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>
2. Жаліло Я. А. Економічна стратегія формування інформаційного суспільства. *Інформаційне суспільство. Шлях України*. К. : Бібліотека інформаційного суспільства, 2004. С. 58–66. URL: <http://www.a.kolodyuk.info/download/book.pdf>



*Зінченко О. А., д-р. екон. наук, професор,
Савчин А. С.,
Галушка А. В.,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

ОСНОВИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Оцінка фінансового стану комерційного банку передбачає глибоке, науково обґрунтоване дослідження фінансових відносин, які виникають у процесі діяльності банку та руху фінансових ресурсів. Регулярне проведення банком оцінки фінансового стану дає йому змогу ефективно управляти своїми активними і пасивними операціями з метою максимізації прибутку і забезпечення стабільного фінансового стану. Забезпечення стабільного фінансового стану є надзвичайно важливим у сучасних умовах, коли країна знаходиться у стані фінансової та політичної кризи.

Метою оцінки є визначення фінансового стану та результатів діяльності банку, доцільності та перспектив подальшої його діяльності. Завдання аналізу банківської діяльності.

Фінансовий стан комерційного банку відображає всі аспекти його діяльності. Основним об'єктом аналізу є комерційна діяльність. Водночас суб'єктами можуть бути як комерційні банки, так і їхні контрагенти, зокрема інші кредитні установи, аудиторські фірми, реальні і потенційні клієнти та кореспонденти, інші фізичні та юридичні особи.

Оцінка фінансового стану в економічній літературі різниться за різними ознаками. Залежно від спектру досліджуваних питань оцінка фінансового стану є повною, тобто такою, за якої вивчаються всі аспекти діяльності банку, внутрішні та зовнішні його зв'язки. За охопленням об'єктів дослідження така оцінка є суцільною, тобто аналізуються всі об'єкти за для всебічного визначення фінансового стану банку.

Оцінка фінансового стану є дуже важливою для комерційного банку. Вона дає можливість визначити конкурентоспроможність банку на ринку, дозволяє ухвалювати управлінські рішення, які будуть направлені на покращення фінансового стану банку, з метою забезпечення діяльності банку необхідними ресурсами, а також зміцнення і поліпшення платоспроможності та рентабельності своєї діяльності.

В економічній літературі цьому питанню присвячено багато праць вітчизняних і закордонних вчених, які зробили вагомий внесок у розробку теоретичних положень та методологічних підходів до проблеми оцінки фінансового стану, а саме: Парасій-Вергуненко І. М., Герасимович А. М., Дзюблюк О. В., Мочерний С. В. та інші.

За Поддєрьогіним А. М., фінансовий стан – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [1].

Фінансова звітність банків складається на підставі Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою НБУ від 28 серпня 2001 р. № 368 (зі змінами та доповненнями) та Інструкції про складання річного фінансового звіту банків України, затвердженої Постановою НБУ від 26 грудня 2001 р. № 545 (зі змінами та доповненнями) [2].

Згідно із Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в банках встановлюється Національним банком України [3].

Згідно з вимогами нормативних актів НБУ призначенням фінансової звітності банків є створення бази даних, яка дасть змогу реально оцінити показники ліквідності, платоспроможності та дохідності банків і на цій основі визначити їх фінансовий стан – як комплексне поняття, що відображає різні напрями банківської діяльності. Фінансова звітність банків має бути перевірена щорічно аудитором, який має сертифікат НБУ на аудиторську перевірку банківських установ.

Кожен банк використовує свої самостійно розроблені методики оцінки фінансового стану, що включають різні показники, які часто суттєво різняться.

На сьогодні єдина система показників, які в узагальнюючому вигляді характеризують фінансовий стан банку, остаточно ще не склалася. Кожний банк використовує свої самостійно розроблені методики, що включають різні показники, які часто суттєво різняться.

Більшість методик поєднує такі групи показників, що дають можливість оцінити фінансовий стан банку виходячи із:

1) оцінки фінансової стійкості:

Фінансова стійкість банку – це головна умова його існування та його активної діяльності. Вона формується під впливом об'єктивних та суб'єктивних факторів і оцінюється за допомогою як окремих показників, так і зведених комплексних показників, які лежать в основі рейтингових оцінок діяльності банків. [4]

2) оцінки ділової активності:

Ділова активність банку характеризується його спроможністю залучати кошти й ефективно та раціонально їх розміщувати.

Ділова активність банку може бути визначена як за допомогою аналізу окремих показників, так і через оцінювання відповідних співвідношень між окремими статтями активів, пасивів та кількісним узгодженням змін в активах та пасивах. Показники ділової активності дають змогу інтерпретувати стан і використання банком економічного потенціалу, тобто наявних і прихованих можливостей, і вагомість взятих на себе ризиків господарювання.

3) оцінки ліквідності:

Ліквідність комерційного банку – це можливість і здатність банку виконувати свої зобов'язання перед клієнтами і різними контрагентами в аналізованих періодах. Ліквідність балансу як ступінь покриття зобов'язань активами і ліквідність самих активів забезпечується дотриманням насамперед обов'язкових економічних нормативів Національного банку України [5].

4) оцінки ефективності діяльності банку:

Під ефективністю розуміють результативність економічної діяльності, що характеризується відношенням отриманого економічного ефекту (результату) до витрат ресурсів, які зумовили отримання цього результату [6].

Згідно з вимогами нормативних актів НБУ призначенням фінансової звітності банків є створення бази даних, яка дасть змогу реально оцінити показники ліквідності, платоспроможності та дохідності банків і на цій основі визначити їх фінансовий стан – як комплексне поняття, що відображає різні напрями банківської діяльності. Фінансова звітність банків має бути перевірена щорічно аудитором, який має сертифікат НБУ на аудиторську перевірку банківських установ.

Отже, інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану банку передбачає використання різних видів інформації. Але базовою інформацією для фінансового аналізу є дані звіту

про фінансовий стан, про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, які складені відповідно до нормативно-правових норм, а також згідно з вимогами НБУ.

Список використаних джерел

1. Фінанси підприємств : Підручник / [А. М. Поддєрьогін, Л. Д. Буряк, Г. Г. Нам, А. М. Павліковський, та ін.]; керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. К. : КНЕУ, 2013. 460 с.
2. Постанова № 368 «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз банківської діяльності : Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К. : КНЕУ, 2013. 347 с.
5. Герасимович А. М., Алексеєнко М. Д. Аналіз банківської діяльності : Підручник. К. : КНЕУ, 2013. 599 с.
6. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. К. : Знання, 2013. 1072с.



*Коваш Лилія, доктор економіки, конференціар, кафедра менеджмента,
Економіческа Академія Республіки Молдова, Кишинєв*

ОЦЕНКА УРОВНЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ В КАЧЕСТВЕ ИНФОРМАЦИОННОГО РЕСУРСА В МЕНЕДЖМЕНТЕ

Изменения, происходящие в обществе, налагают на компании более жесткие требования к конкурентоспособности, чем в прошлом. Зависимость компании от ее стейкхолдеров (заинтересованных сторон) усиливается, а уровень ответственности перед потребителями, работниками, сообществом, окружающей средой и т. д. возрастает. В сложившихся условиях экономические единицы, заинтересованы в переосмыслении организации бизнеса и во внедрении новых подходов, учитывая принципы устойчивого развития.

Устойчивое развитие компании невозможно, если деятельность фирмы не будет связана с интересами стейкхолдеров, не будет поддерживать диалог с ними, и не будет характеризоваться высоким уровнем прозрачности. Растет спрос на информацию о взаимоотношениях между компаниями, сотрудниками и сообществом. В то же время усиливается спрос на раскрытие информации о социальной и экологической практике компаний.

В специализированной литературе существует несколько попыток разработать модель общей оценки эффективности деятельности предприятия. Использование этих моделей ориентировано на определение уровня устойчивости крупных предприятий, особенно для компаний, зарегистрированных на Фондовой бирже. В этом случае компании заинтересованы рассчитывать ряд показателей, используемых в данных моделях.

Но большинство малых и средних предприятий не вычисляют соответствующие показатели, что усложняет процесс оценки глобальных показателей по существующим моделям. Таким образом, необходимо разработать жизнеспособную, удобную в использовании модель для малых и средних компаний.

При проведении исследования, главная цель которого – оценить уровень устойчивости компаний Республики Молдова, была разработана собственная модель для расчета глобальной эффективности экономической единицы, охватывающая экономические, социальные и экологические показатели.